

Dansk Erhvervs NøgletalsNyt

Corona-krisen rammer det danske arbejdsmarked

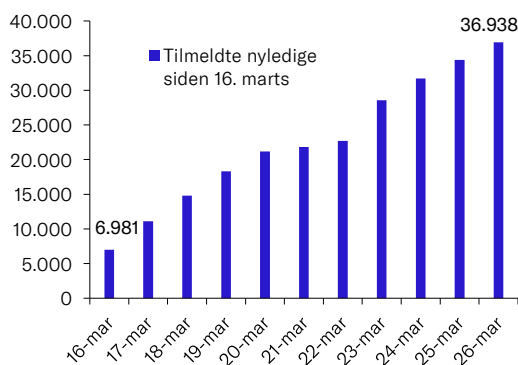
Af: Cheføkonom Tore Stramer og økonom Kristian Skriver

I denne uge har der været stor fokus på corona-krisen, der udover store menneskelige konsekvenser har store økonomiske konsekvenser. Fra den 9. marts og frem til og med torsdag den 26. marts har 47.993 nye personer meldt sig ledige. Det er hele 32.643 flere end gennemsnittet for perioden 2015 til 2019. Der er altså tale om en meget voldsom stigning i ledigheden, der er uden fortilfælde i dansk økonomis historie. Til sammenligning steg ledigheden efter finanskrisen med 57.000 personer i hele 2009. Tilsvarende har vi set markante stigninger i ledigheden i mange andre europæiske lande og ikke mindst i USA.

Der er dog et begrundet håb om, at den del af de berørte ledige vil træde ind i lønkom-pensationsordningen. Vi har endnu ikke tal for mange, der er trådt ind i ordningen. Men det kan potentielt være mange, da det har været muligt at træde ind i løn-kompensati-onsordningen med tilbagevirkende kraft fra den 9. marts. Der dermed også et begrundet håb om, at den endelige stigning i ledigheden ender med at blive betydeligt mindre end den meget store fremgang, som vi har set i antallet af dagligt tilmeldte nyledige. Når det er sagt, så er der desværre ingen tvivl om, at dansk økonomi er blevet ramt af en kraftig fyringsbølge, hvor antallet af nye ledige skal tælles i 10-tusinder.

Corona-krisen har også ramt mange af Dansk Erhvervs medlemmer. En helt ny medlemsundersøgelse af Dansk Erhvervs medlemmer viser, at to ud af tre virksomheder har oplevet omsætningstilbagegang. Samlet er virksomhedernes omsætning faldet med 31 pct. Det er særligt oplevelseserhvervene, som har oplevet omsætningsfald: Medlemmer indenfor oplevelsesbranchen har i gennemsnit mistet 81 pct. af deres omsætning. [Alle re-sultaterne fra medlemsundersøgelsen kan findes her.](#)

Nøgletal	Side
Flere ledige - men fyringsbølgen mister fart	2
Forbrugertilliden styrtdykkede efter Mette Frederiksens tale d. 11. marts	3
Verdenshandlen faldt op til virusudbruddet - store fald i vente	4
Europæisk økonomi er gået i stå - udsigt til største nedgang i nyere tid	5
Detailsalget steg lidt før virusudbruddet	6
Største overskud på de offentlige finanser siden 2007	7

Flere ledige - men fyringsbølgen mister fart

Offentliggjorte tal fra Beskæftigelsesministeriet viser, at der torsdag blev tilmeldt 2.543 nyledige. Det er omtrent 2,5 gange så mange som på en normal torsdag over de seneste år. Sidste torsdag var der 3.573 tilmeldte nyledige. Der er altså fortsat forsigtige tegn på, at fyringsbølgen mister fart.

Det betyder, at der nu foreløbigt er blevet tilmeldt knap 47.993 nyledige siden d. 9. marts. Det er 32.643 flere ledige end gennemsnittet for perioden 2015 til 2019. Det er en meget voldsom stigning i ledigheden, der er uden fortilfælde i dansk økonomisk historie. Til sammenligning steg ledigheden efter finanskrisen med 57.000 personer i hele 2009.

Stigningen i ledigheden er en direkte konsekvens af virusudbruddet og den omfattende nedlukning af dele af dansk økonomi. Stigningen i ledigheden rammer i øjeblikket tusindvis af danskere. Det er naturligvis meget alvorligt for den enkelte, og kan dertil forstærke den økonomiske nedgang som følge af virusudbruddet.

Der er dog et begrundet håb om, at den del af de berørte ledige vil træde ind i lønkom-pensationsordningen. Vi har endnu ikke tal for mange, der er trådt ind i ordningen. Men det kan potentielt være mange, da det har været muligt at træde ind i lønkom-pensationsordningen med tilbagevirkende kraft fra d. 9. marts.

Der dermed også et begrundet håb om, at den endelige stigning i ledigheden ender med at blive betydeligt mindre end den meget store fremgang vi har set i antallet af dagligt tilmeldte nyledige. Når det er sagt, så er der desværre ingen tvivl om, at dansk økonomi er blevet ramt af en kraftig fyringsbølge, hvor antallet af nye ledige skal tælles i 10-tusinder.

Forbrugertilliden styrtdykkede efter Mette Frederiksens tale d. 11. marts

Danmarks Statistik har mandag offentliggjort tal, der viser, at forbrugertilliden faldt fra 3,3 i februar til 0,4 i marts. Det er ved første øjekast et forholdsvist beskedent fald med tanke på, at virusudbruddet ellers ramte det danske samfund hårdt i løbet af marts måned. Mandagens tal er imidlertid indsamlet i perioden fra 1.-17. marts, og dermed hovedsageligt før Mette Frederiksen på et pressemøde om aftenen d. 11. marts meddelte, at store dele af det danske samfund blev lukket ned som følge af virusudbruddet.

Danmarks Statistik har derfor også helt ekstraordinært valgt at løfte sløret for den del af besvarelserne, der blev indsamlet i perioden fra 12.-17. marts. Her faldt forbrugertilliden til minus 6,5. Det er voldsomt fald i forbrugertilliden i forhold til niveauet i februar på 3,3. Faldet i forbrugertilliden skyldes ikke overraskende, at forbrugerne ser mindre optimistisk på Danmarks økonomiske situation om et år sammenlignet med i dag

Det bliver unægteligt lidt af en gyser at følge udviklingen i forbrugertilliden over de kommende måneder. Som tingene ser ud nu, så kommer vil til at se et markant fald i forbrugertilliden over de kommende måneder. Den stigende nervøsitet hos danskernes vil utvivlsomt bidrage til at forstærke nedgangen i privatforbruget og dermed dansk økonomi.

Ledigheden er steget kraftigt over den seneste uge og dansk økonomi kan allerede nu siges at befinde sig i en recession. Det er en bekymrende og alvorlig udvikling. Men det er værd at holde fast i at de danske forbrugere samlet set fremstår robust og velkonsoliderede. Det giver begrundet håb om, at privatforbruget forholdsvist hurtigt kan komme i gang igen på den anden side af virusudbruddet. Her bliver det meget afgørende, at forbrugertilliden igen stiger. Her spiller myndighederne en væsentlig rolle. Ligesom kommunikationen fra myndighederne skal være skarp og alvorlig når samfundet lukkes ned, så skal tonen være lige så klar når samfundet igen er klar til at blive åbnet op.

Verdenshandlen faldt op til virusudbruddet - store fald i vente

Nye tal viser, at verdenshandlen faldt med 1,2% fra december til januar. Faldet i januar kommer tilmed efter et svagt 2019, hvor verdenshandlen samlet set blev reduceret med 0,4%

Det er bestemt ikke hverdagskost, at vi ser fald i verdenshandlen. Sidste gang det skete var i forbindelse med finanskrisen for 12 år siden.

Faldet i verdenshandlen er tilmed indtruffet før virusudbruddet for alvor ramte den kinesiske økonomi i udgangen af januar. Det bliver derfor også en sand gyser at følge udviklingen i verdenshandlen over de kommende måneder. Som tingene ser ud nu, så kommer vi desværre nok til at se det største fald i verdenshandlen siden finanskrisen. Tilbage i slutningen af 2008 og starten af 2009 faldt verdenshandlen brat med op imod 6,5% om måneden.

Hvor længe verdenshandlen kommer til at falde er yderst usikkert og afhænger i høj grad af hvordan virusudbruddet udvikler sig. Men der er grund til at følge udviklingen tæt, da verdenshandlen historisk har været en rigtig god indikator for den globale vækst.

Kommer der en hård og langvarig afmatning i den globale økonomi som følge af virusudbruddet, så vil det ramme dansk økonomi hårdt. Op i mod 800.000 danske job er enten direkte eller indirekte afhængige af eksporten. Men ligesom herhjemme, har myndighederne i udlandet søsat en række hjælpepakker. Det vil forhåbentlig reducere de negative økonomiske konsekvenser af virusudbruddet.

Europæisk økonomi er gået i stå - udsigt til største nedgang i nye tid

Tirsdag blev der offentliggjort tal, der viser, at det samlede PMI-tal for euroområdet faldt til indeks 31,4 i marts. Det er et voldsomt fald i forhold til februar på over 20 indekspoint. Det voldsomme fald i erhvervstilliden indikerer, at BNP-væksten i euroområdet ender på omtrent -2% i andet kvartal. Det vil i så fald være den største og mest abrupte nedgang der nogensinde er registreret i euroområdet. Det er meget voldsomt og viser med al tydelighed, at virusudbruddet har ramt det europæiske kontinent med skræmmende kraft.

Ser vi fremad er der desværre udsigt til yderligere fald i aktiviteten. Tirsdagens tal for marts er indsamlet før store dele af den europæiske økonomi blev lukket ned i midten og slutningen af marts. Dertil har virusudbruddet generelt spredt sig på tværs af det europæiske kontinent i sidste halvdel af marts. Det bliver derfor også en sand gyser at følge udviklingen i tallene over de kommende måneder. Vi ser desværre ind i et dybt økonomiske tilbageslag, der tegner til at blive markant større end noget, vi ellers har set i nyere tid. En samlet negativ BNP-vækst på op i mod 6-10% er ikke utænkelige i år, hvis virusudbruddet ikke aftager mærkbart over de kommende uger og måneder.

Det er naturligvis meget alvorligt, og det er derfor også vigtigt, at politikerne herhjemme gør deres yderste, for at det meget voldsomme fald i aktiviteten ikke slår ud i en sand lavine af fyringer og konkurser. Hjælpepakkerne skal løbende tilpasses til den nuværende meget alvorlige situation, der nærmest udvikler sig fra time til time.

Detailsalget steg lidt før virusudbruddet - historisk fald i vente

Offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik torsdag viser, at detailomsætningen steg med 0,3% i februar, når der korrigeres for prisudvikling, sæsonudsving og effekten af handelsdage. Det betyder, at detailsalget samlet set ikke er steget over de seneste tre måneder. Dermed var der allerede en svag udvikling i detailsalget op til virusudbruddet lukkede store dele af samfundet og butikssektoren ned i marts måned.

Der er derfor også lagt i kakkellovnen til et massivt fald i detailsalget her i marts måned. Vi vurderer, at detailsalget er faldet med op imod 10-15% i marts måned. Det vil naturligvis være et historisk fald, hvis lige vi aldrig har set før. Til sammenligning faldt detailsalget i enkelte måneder med 1,4% efter finanskrisen, hvor privatforbruget bremsede kraftigt op.

Der er imidlertid stor forskel på, hvordan salget er ramt på tværs af butikssektoren. Salget af beklædning og andre forbrugsvare, der bl.a. dækker over elektronik og møbler, er faldet meget kraftigt. Ja, i nogen tilfælde er faldet nu nærmest ikke eksisterende. Omvendt har vi faktisk set et kraftigt øget salg af fødevarer og andre dagligvarer.

Der er naturligvis ingen sunde og veldrevne virksomheder, der kan overleve at deres salg forsvinde som dug for solen fra den ene dag til anden. Det er derfor også rettidige omhu, at regeringen har gennemført en række hjælpepakke, der kommer de hårdest ramte brancher til undsætning. Men der er ingen tvivl om, at flere hjælpepakke vil blive nødvendige hvis virusudbruddet og nedlukningen af store dele af butikssektoren trækker ud.

Største overskud på de offentlige finanser siden 2007

Offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik onsdag viser, at der var et overskud på de offentlige finanser på hele 85 mia. kr. i 2019. Det er det største overskud siden 2007, hvor overskuddet lå på 87 mia. kr. Det store overskud skyldes især de stigende aktiekurser i 2019, der løftede statens indtægter fra pensionsafkastskatten til hele 63 mia. kr. Det er en stigning på 49 mia. kr. i forhold til 2018.

Onsdagens tal er rigtig god læsning og viser at dansk økonomi har de nødvendige muskler til at imødegå corona-krisen. Den offentlige økonomi er simpelthen kernesund og der er ingen nævneværdig nettogæld i øjeblikket. Det betyder også, at den danske stat har en sikker AAA-rating på de finansielle markeder. Det er super vigtigt, da det betyder at den danske stat har rigtig gode muligheder for at finansiere de hjælpepakker, der er nødvendige for at reducere de økonomiske konsekvenser af coronakrisen.

Nettoformuen runder historisk milepæl

Fredag kom Danmarks Statistik ligeledes med de seneste tal for nettoformuen. Den offentlige nettoformue udgjorde 143 mia. kr. ved udgangen af 2019. Det svarer til 6,2% af BNP. Tilbage i udgangen af 2017 lå den offentlige nettoformue ellers på et rundt nul. Stigningen i den offentlige nettoformue har således været overordentlig solid over de seneste år. Det betyder, at den offentlige nettoformue nu ligger på det højeste niveau i mands minde.

Stigningen i nettoformuen i 2019 kan hovedsageligt tilskrives overskuddet på den offentlige saldo på 85 mia. kr. samt kursstigninger på det børsnoterede selskab Ørsted A/S på 53 mia. kr.

Ingen grund til gældsforøkkelse

Onsdagens og fredagens tal viser således også med al tydelighed, at politikerne på ingen måde har grund til at være gældsforøkkede. På nuværende tidspunkt har hjælpepakkerne nået et niveau på ca. 100 mia. kr., hvilket er et anskueligt beløb for staten. Der er dertil fint plads i den offentlige økonomi til at øge hjælpepakkerne yderligere.

Den stærke offentlige økonomi skyldes ikke mindst den række af reformer, der er gennemført siden finanskrisen. De muligheder skal staten naturligvis gøre brug af. Det er meget vigtigt, at corona-krisen ikke udløse en længerevarende konkurs- og fyringsbølge i dansk økonomi.

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs NøgletalsNyt kan ske til cheføkonom Tore Stramer på tstr@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6107 eller økonom Kristian Skriver på kso@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6033